

Toimittajan eettiset toimintaperiaatteet

Toimittajan eettiset toimintaperiaatteet asettavat vähimmäisvaatimukset ihmisoikeuksien ja ympäristön kunnioittamisesta sekä vastuullisesta liiketoiminnasta Fimlabin toimittajille (ml. palveluntarjoajat ja liikekumppanit), toimittajien työntekijöille sekä toimittajien toimitusketjuille ja alihankkijoille. Toimittajan vastuulla on varmistaa vaatimusten mukaisuus sen omassa toiminnassa sekä sopimuksen piiriin kuuluvien tuotteiden ja palvelujen toimitusketjussa.

Johdanto

Fimlab laboratoriot Oy:n tavoitteena on vastuullinen toiminta, joka huomio toiminnan vaikutukset ihmisiin ja ympäristöön. Haluamme edistää vastuullisuuden toteutumista koko toimitusketjussamme ja varmistua siitä, että hankittavat tuotteet ja palvelut on tuotettu sosiaalisesti vastuullisissa ja ympäristön kannalta kestävässä olosuhteissa.

Yhdistyneiden Kansakuntien yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden ja OECD:n toimintaohjeiden mukaan yritysten tulee kunnioittaa ihmisoikeuksia.

Yritysten vastuu kunnioittaa ihmisoikeuksia tarkoittaa, että niiden tulee:

- välttää aiheuttamasta haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia toiminnassaan tai myötävaikuttamasta haitallisten ihmisoikeusvaikutusten syntyyn,
- puuttua näihin vaikutuksiin, jos niitä esiintyy yrityksen toiminnassa tai alihankintaketjuissa,
- etsiä tapoja ehkäistä tai hillitä haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia, jotka liittyvät liikesuhteen kautta suoraan yrityksen liiketoimintaan, tuotteisiin tai palveluihin, vaikka yritys ei itse myötävaikuttaisikaan kyseisten vaikutusten syntymiseen.

Sopimustoimittajan (joihin viitataan tässä dokumentissa termillä "Toimittaja") tulee sitoutua näihin Toimittajan eettisiin toimintaperiaatteisiin tai sisällöltään vastaaviin Toimittajan omiin periaatteisiin ja varmistaa, että tässä asetetut vähimmäisvaatimukset täyttyvät heidän omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan. Sopimustoimittajan ja Tilaaajan väliseen sopimukseen viitataan termillä "hankintasopimus".

Toimitusketjua ja alihankkijoita koskevia vaatimuksia on korostettu näissä toimintaperiaatteissa viittaamalla "työnantajana". "Työnantaja" tarkoittaa myös toimittajaa itseään tämän toimiessa työnantajana.

Toiminnan ja yhteistyön Tilaajan kanssa tulee olla avointa, läpinäkyvää ja keskustelevaa.

Vähimmäisvaatimukset

A. Lainsäädännön noudattaminen

Toimittajan ja sen alihankkijoiden tulee noudattaa tavaroiden ja palveluiden tuottamisvaltiossa voimassa olevaa kansallista lainsäädäntöä. Jos tässä dokumentissa esitetyt velvoitteet ylittävät tuottamisvaltion lainsäädännön mukaiset velvoitteet, toimittajan ja sen alihankkijoiden tulee kuitenkin noudattaa tässä dokumentissa esitettyä.

Toimittaja varmistaa alihankkijoidensa kanssa tehtävillä sopimuksilla, että alihankkijat sitoutuvat tässä dokumentissa esitettyihin tai niitä sisällöltään vastaaviin vaatimuksiin.

B. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Toimittaja on velvollinen kunnioittamaan ihmisoikeuksia sekä omissa toiminnoissaan että toimitusketjussaan

- YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
- Kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
- Taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
- Kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistuksen työelämän peruseriaatteista ja -oikeuksista sekä
- YK:n yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden mukaisesti.
-

Toimittajan tulee aktiivisesti pyrkiä varmistamaan, ettei se ole osallisena, suoraan tai epäsuorasti, haitallisten ihmisoikeusvaikutusten aiheutumiseen. Toimittajan tulee edellyttää ihmisoikeuksien kunnioittamista myös sen toimitusketjuun kuuluvilta yrityksiltä.

Toimittajalla tulee olla menetelmät ihmisoikeusvaikutusten tunnistamiseksi ja arvioimiseksi sekä haitallisten ihmisoikeusvaikutusten ehkäisemiseksi, lieventämiseksi ja korjaamiseksi kaikissa toiminnoissaan, mukaan lukien sen toimitusketjussa mahdollisesti tapahtuvat haitalliset ihmisoikeusvaikutukset.

C. Työehtoihin ja työn tekemisen olosuhteisiin liittyvät velvoitteet

i. Lapsityön kieltö

Lapsilla teetettävä työ (lapsityö) on kielletty, lukuun ottamatta ILO:n sopimuksessa nro 138 perusteltuja poikkeuksia. Lapsella ei saa teettää työtä, joka haittaa hänen opintojaan tai on vahingollista hänen terveydelleen tai kehitykselleen. Lapsella tarkoitetaan tässä henkilöä, joka on alle 15-vuotias.

Alle 18-vuotiaat lapset voivat työskennellä vain tehtävissä, jotka eivät ole niiden luonteen tai olosuhteiden johdosta haitallisia lasten terveydelle, turvallisuudelle ja moraalille. Alle 18-vuotiailla ei saa teettää yö- tai ylityötä.

ii. Pakkotyön kieltö

Pakkotyö on kielletty. Pakkotyöllä tarkoitetaan kaikenlaista työtä tai palvelusta, joka rangaistuksen uhalla vaaditaan joltakin henkilöltä ja johon mainittu henkilö ei ole vapaaehtoisesti tarjoutunut. Työntekijällä tulee aina olla oikeus päättää työsopimus kohtuullisella irtisanomisajalla.

Työntekijän kanssa tulee tehdä kirjallinen työsopimus kielellä, jota työntekijä ymmärtää.

Työantajat ja työnvälitysagentit eivät saa pitää hallussaan tai muutoin piilottaa, takavarikoida tai tuhota työntekijän henkilöllisyyttä ja oleskeluoikeutta osoittavia asiakirjoja.

Työntekijöiltä ei saa vaatia rekrytointipalkkioita tai rekrytointiin liittyviä maksuja.

iii. Syrjinnän ja häirinnän kieltö

Ikään, sukupuoleen, alkuperään, kansalaisuuteen, kieleen, uskontoon, vakaumukseen, mielipiteeseen, poliittiseen toimintaan, ammattiyhdistystoimintaan, perhesuhteisiin, terveydentilaan, fyysisiin ominaisuuksiin, vammaisuuteen, seksuaaliseen suuntautumiseen ja sukupuoli-identiteettiin liittyvä sekä kaikenlainen muu syrjintä on kielletty. Syrjinnällä tarkoitetaan mitä tahansa henkilöiden erilaista kohtelua, kuten erottelua, hyljeksintää tai suosintaa, joka ei perustu työtehtävän vaatimuksiin tai laatuun, vaan viittaa asenteista johtuvaan eriarvoiseen kohteluun.

Toimittajan tulee tukea työntekijöiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia. Työntekijöiden ahdistelu ja häirintä on kielletty. Ahdistelulla ja häirinnällä tarkoitetaan työntekijöiden epäinhimillistä kohtelua sekä tällaisen kohtelun uhkaa.

iv. Järjestäytymisvapaus

Työnantaja kunnioittaa työntekijöiden oikeutta ja vapautta ammatilliseen järjestäytymiseen ja kollektiiviseen neuvotteluun. Näillä tarkoitetaan erilaisia muodollisia ja epämuodollisia yhteistyön muotoja, joiden tarkoituksena on tukea ja puolustaa yhteisesti työntekijän intressejä työpaikalla sekä työyhteisössä.

v. Palkkaus ja työajat

Palkka on maksettava suoraan työntekijälle sovittuna ajankohtana kokonaisuudessaan. Palkasta ja muista eduista ei saa tehdä vähennyksiä kurinpitotarkoituksissa, eikä muita kuin kansallisessa lainsäädännössä eriteltyjä vähennyksiä.

Palkan yhteydessä työntekijälle on annettava kirjallinen palkkakuitti tai vastaava erittely, josta hän voi tarkistaa palkan oikeellisuuden.

Työntekijöille maksettava palkka ei missään olosuhteissa saa olla alempi kuin työskentelymaassa voimassa oleva kyseiseen toimialaan sovellettava vähimmäispalkka tai soveltuvan työehtosopimuksen mukainen vähimmäispalkka, sen mukaan kumpi näistä on korkeampi.

Toimittajan tulee tehdä tilaajan kanssa yhteistyötä sen edistämiseksi, että toimittajan toimitusketjussa olevissa yrityksissä maksetaan työntekijöille elämiseen riittävää palkkaa. Työntekijöille maksettavan palkan tulee riittää elämiseen ja kattaa työntekijöiden ja heidän perheidensä perustarpeet. Elämiseen riittävällä palkalla tarkoitetaan normaalista työviikosta (ilman ylityötunteja) työntekijälle maksettavaa korvausta, joka riittää turvaamaan työntekijälle ja hänen perheelleen kohtuullisen elintason työskentelypaikkakunnalla. Ylityön tekemisen on oltava vapaaehtoista. Työntekijöille on maksettava lainsäädännön, toimialan käytännön tai sovellettavan työehtosopimuksen mukaiset ylityökorvaukset, sen mukaan mitkä näistä ovat korkeimmat. Ylityökorvaukset on eriteltävä palkkakuitissa selkeästi.

Työntekijöillä on vähintään yksi lepopäivä jokaista seitsemän päivän jaksoa kohden. Työtuntien määrä ei saa ylittää 60 tuntia viikossa eikä työskentelypaikan lainsäädännön mukaista maksimimäärää, ylityö mukaan lukien. Enimmäistuntimäärän saa ylittää vain tapahtuneen tai uhkaavan onnettomuuden vuoksi, ylivoimaisen esteen vuoksi, taikka kiireellisen korjaus- tai huoltotyön vuoksi, kuitenkin vain siinä määrin kuin tämä on välttämätöntä, jottei työnantajalle tehtävä säännöllinen työ huomattavasti häiriinny. Poissaolot, kuten loma, sairausaika ja vanhempainvapaat on korvattava kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

vi. Terveellinen ja turvallinen työympäristö

Fimlab

Työympäristön tulee olla työntekijöille terveellinen ja turvallinen. Tällä tarkoitetaan, että työntekijä ei työpaikalla altistu olosuhteille, jotka voivat aiheuttaa vaaraa työntekijän fyysiselle tai psyykkiselle terveydelle, tai että työnantaja varmistaa, että työntekijä on asianmukaisesti suojautunut tällaisia altisteita vastaan.

Työnantaja ehkäisee, seuraa ja raportoi työperäisten tapaturmien, läheltä-piti-tilanteiden, terveydellisten haittojen ja sairauksien ilmenemistä. Työntekijöitä kannustetaan raportoimaan näistä tapaturmista ja sairauksista, läheltä-piti-tilanteista, terveyshaitoista sekä mahdollisista vaaratekijöistä. Työnantaja ryhtyy viipymättä korjaaviin toimenpiteisiin saatuaan tiedon mahdollisista altisteista ja vaaratekijöistä.

Työntekijöille on järjestettävä koulutusta ja tietoa työhön liittyvistä menettelytavoista, riskeistä ja niiden ehkäisemisestä, mukaan lukien paloturvallisuus, vaaralliset työtehtävät sekä ensiapu. Työntekijöille on annettava asianmukainen suojarustus.

Työnantaja varmistaa, että työntekijöiden saatavilla on asianmukaiset saniteetti- ja taukotilat, juomakelpoista vettä sekä mahdollisuus ruokailuun.

Työnantaja järjestää työntekijöille asianmukaisen työterveyshuollon.

D. Ympäristönsuojelu

Toimittajan tulee suunnitelmallisesti pyrkiä siihen, että sen myymät tavarat ja palvelut on tuotettu ympäristön kannalta vastuullisesti. Toimittajan tulee arvioida myymiensä tavaroiden ja palveluiden koko elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia sekä pyrkiä ehkäisemään, lieventämään ja lopettamaan tunnistettuja haitallisia ympäristövaikutuksia sen omassa toiminnassa sekä arvoketjussa.

Toimittajan tulee suunnitelmallisesti pyrkiä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen huomioiden toiminnan suorat (scope 1), ostoenergian tuotannosta aiheutuvat (scope 2) ja arvoketjussa aiheutuvat muut epäsuorat (scope 3) kasvihuonekaasupäästöt.

E. Konfliktimineraalit

Konfliktimineraaleja ovat kulta, tantaali, tina ja volframi, jotka tuotetaan konfliktialueilla ja korkean riskin alueilla.

Jos sopimustuotteet sisältävät tai niiden valmistuksessa käytetään konfliktimineraaleja, tulee toimittajalla olla käytössä OECD:n ohjeistuksen mukainen tai muu vastaavan sisältöinen toimintapolitiikka konfliktimineraaleihin liittyvien haitallisten vaikutusten estämiseksi. Toimittajan tulee pyrkiä vähentämään konfliktimineraalien käyttöä.

Toimittajan tulee pyrkiä siihen, että se ja sen toimitusketjussa olevat yritykset hankkivat hankintasopimuksessa tarkoitettujen tavaroiden tuottamisessa tarvittavat konfliktimineraalit ainoastaan vastuullisista sulatoista. Vastuullisesti toimivat sulatot voidaan tunnistaa käyttämällä luotettavien kolmansien osapuolien laatimia luetteloita.

F. Korruption vastustaminen

Toimittaja ei suoraan tai epäsuorasti tarjoa kenellekään maksua tai muuta vastiketta saadakseen tai säilyttääkseen liiketoimia tai saavuttaakseen ansiotonta hyötyä toiminnoissaan.

Toimittaja ei suoraan tai epäsuorasti pyydä eikä ota vastaan maksua tai muuta vastiketta kolmannelta osapuolelta, siten että tällä voi olla vaikutusta toimittajan liiketoimintapäätösten objektiivisuuteen.

Loppumääräykset

Tilaaaja voi velvoitteiden noudattamisen valvomiseksi ja omien lakisääteisten raportointivelvoitteidensa täyttämiseksi vaatia toimittajaa esittämään selvityksiä ja asiakirjoja, korjaamaan havaittuja puutteita sekä esittämään selvitystä korjaavien toimenpiteiden toteuttamisesta. Toimittajan tulee edistää tarvittavan tiedon saatavuutta väärinkäytösten tai väärinkäytösepäilyjen selvittämiseksi.

Tilaaaja voi auditoida toimittajan ja/tai sen alihankkijoita hankintasopimuksen ehtojen mukaisesti. Toimittajan tulee sopimuksilla varmistaa, että hankintasopimusehtojen ja näiden toimintaperiaatteiden mukaiset vaatimukset toteutetaan sekä sen omissa toiminnoissa että toimitusketjussa.

Eettisten toimintaperiaatteiden vastaisesta toiminnasta tai sen epäilystä tulee ilmoittaa viipymättä Tilaaajan sopimussyhteyshenkilölle.